

Nefndasvið Alþingis
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 24. október 2014

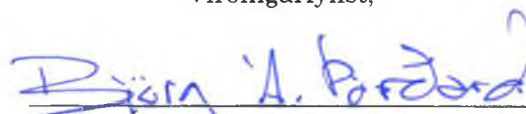
Efni: Umsögn um frumvarp til laga um greiðsludrátt í verslunarviðskiptum, þskj. 8 – 8. mál

Vísað er til frumvarps til laga um greiðsludrátt í verslunarviðskiptum sem lagt var fyrir Alþingi þann 9. september 2014, sbr. þingskjal nr. 8. Umrætt frumvarp var fyrst lagt fram þann 2. febrúar 2014 en hlaut ekki lokaafgreiðslu á síðasta þingi. Félag atvinnurekenda (FA) fagnaði tilkomu þessa frumvarps fyrr á árinu en gerði þó tillögu að tveimur breytingum á frumvarpinu, sjá fylgiskjal við umsögn þessa. Vísar FA til fyrri athugasemda félagsins við frumvarpið og telur mikilvægt að komið sé til móts við þær við meðferð frumvarpsins að þessu sinni.

FA telur brýnt að gerðar verði breytingar á 36. gr. laga um samningsveð nr. 75/1997 sem girðir fyrir það að fyrirtæki setji eignarréttarfyrirvara á vörur sem eru ætlaðar til endursölu. Er það einfaldlega forsenda þess að fyrirtæki treysti sér að veita greiðslufresti á vörum sínum að eignarréttarfyrirvarar, sem tíðkast víða í atvinnulífinu, haldi. Standi til að bæta úr því réttarumhverfi sem lýtur að greiðslufrestum þarf óhjákvæmilega að bæta úr þeim annmarka sem er á núgildandi lögum sem lúta að söluveði á vörum ætluðum til endursölu. Lögjafinn hefur með núgildandi löggjöf einfaldlega girt fyrir möguleika fyrirtækja, sem veita greiðslufresti í starfsemi sinni, að takmarka tjón sitt, sem hlýst af vanefndum gagnaðila eða greiðsluþroti, með því að sækja af lager gagnaðila vörur seldar á grundvelli svokallaðs eignarréttarfyrirvara.

Auk framangreinds áskilur FA sér rétt til að koma frekari athugasemdum á framfæri á síðari stigum. Félagið lýsir sig jafnframt reiðubúið til að funda um efnið sé þess óskað.

Virðingarfyllst,

Björg Ásta Þórðardóttir, lögfræðingur

Nefndasvið Alþingis
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 11. maí 2014

Efni: Viðbótarathugasemdir við frumvarp til laga um greiðsludrátt í verslunarviðskiptum, þskj. 633 – 338. mál

Þann 9. apríl 2014 sendi Félag atvinnurekenda (FA) umsögn um frumvarp til laga um greiðsludrátt í verslunarviðskiptum þar sem fagnað var setningu laganna og talið mikilvægt að það yrði að lögum. Fulltrúi FA, undirrituð, mætti á fundi efnahags- og viðskiptanefndar þar sem upp komu áhugaverð álitaeftni í tengslum við umrætt frumvarp og því taldi FA mikilvægt að koma á framfæri frekari athugasemdum sínum við frumvarpið. Þær athugasemdir verða útlistaðar hér að neðan.

I. Eignarréttarfyrirvari – þörf á lagabreytingu

Í 9. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2011/7/EB er að finna ákvæði þar sem aðildarríkjum er gert tryggja að „seljandi hafi áfram eignarhald á viðkomandi vörum þar til greitt hefur verið fyrir þær að fullu ef kaupandi og seljandi hafi með ótvíræðum hætti samið um áframhaldandi eignarhald áður en vörurnar eru afhentar.“ Ekki er að finna sambærilegt ákvæði í fyrirbyggjandi frumvarpi og telur FA að bæta þurfi úr því.

Ein forsenda þess að fyrirtæki geti samið með þeim hætti að veittir séu greiðslufrestir á endurgjaldi fyrir þegar afhenta vöru er að unnt sé að tryggja að varan sé þeirra eign þar til endurgjaldið hefur verið greitt að fullu. Þetta hefur verið þekkt fyrirbæri í íslensku viðskiptalífi að fyrirtæki setji svokallaðan eignarréttarfyrirvara, þar sem kveðið er á um að vara teljist þeirra eign þar til kaupverðið hefur verið að fullu greitt. Staðan hefur hins vegar verið sú að slíkir fyrirvarar hafa ekki haldið þegar varan er ætluð til endursölu og skuldari fer í gjaldþrot enda er lagt bann við slíkri veðsetningu í 36. gr. laga nr. 75/1997 um samningsveð. Hafa fyrirtæki því þurft að sæta því að verða af vörum sínum, sem eru ennþá óseldar á vörulager hins gjaldþrota fyrirtækis, og þurfa þess í stað að lýsa almennri kröfu í búið sem sjaldnast fæst greidd að fullu.

FA telur að það sé meginforsenda þess að fyrirtæki treysti sér til að veita almenna greiðslufresti í samræmi við fyrirbyggjandi frumvarp að tryggt sé að seld vara teljist þeirra eign þar til hún hefur verið seld þriðja aðila og/eða þegar hún hefur verið að fullu greidd. **Félag atvinnurekenda leggur því til að í fyrirbyggjandi frumvarpi verði lögð til breyting á 36. gr. laga nr. 75/1997 um samningsveð þar sem heimilað verður söluveð í hlutum ætluðum til endursölu en slíkt veð haldi ekki gagnvart neytendum og grandlausum þriðja aðila.**

II. Greiðsluáætlun – mikilvæg fyrir minni fyrirtæki

Meginreglan í íslenskum samningarétti er sú að samningsaðilar hafa sjálfval um það hvort samið sé, við hvern og um hvað. Hægt er að takmarka það samningsfrelsi með lögum og er fyrirhugað að gera það með umræddu frumvarpi, þ.e. takmarka heimild fyrirtækja til að semja um greiðslufresti. Takmörkunin byggist þó á málefnalegum sjónarmiðum og gengur líklega ekki lengra en þörf krefur til að ná því lögmæta markmiði sem stefnt er að. Ein ástæða þess að frumvarpið er innan heimildar til takmörkunar á samningsfrelsi er að gert er ráð fyrir að heimilt sé að víkja frá meginreglunni um 30 daga greiðslufrest ef gerð er greiðsluáætlun. Þannig er fyrirtækjum heimilt að semja sín á milli um dreifingu greiðslna yfir ákveðinn tíma. Telur FA mikilvægt að þetta ákvæði sé inni í frumvarpinu, sérstaklega til að hagsbóta fyrir minni fyrirtæki sem þurfa að hafa svigrúm til fjármagna sig til lengri tíma en eins mánaðar í senn.

Staðan er hins vegar sú að þessi möguleiki á greiðsluáætlun getur dregið úr skilvirkni laganna og opnað á möguleika til greiðsludreifingar, til tjóns fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki. Geta stór fyrirtæki og enn fremur opinberir aðilar þannig knúið fram þann samningsskilmála að ávallt sé miðað við greiðslu með greiðsluáætlun. Telur FA það varhugavert og að mögulega sé núverandi 5. gr. frumvarpsins of almenn í því skyni. Vegna stöðu opinberra aðila, sem hefur oft á tíðum mikinn kaupendastyrk á markaðnum og enn fremur lítur oft ekki sömu markaðslögmálum og einkarekin fyrirtæki, þá telur FA mikilvægt að heimildir opinberra aðila til að semja um greiðsluáætlanir, sér til handa, séu takmarkaðri en almennra fyrirtækja á markaðnum. **Telur því FA mikilvægt að takmarka heimildina í 5. gr. frumvarpsins við viðskipti á milli einkarekinna fyrirtækja og undanskilja því opinbera aðila frá þessum valmöguleika.**

III. Annað

Að framangreindum athugasemdum undanskildum ítrekar FA ánægju sína með umrætt frumvarp og mælir með því að frumvarpið verði samþykkt.

Virðingarfyllst,

f.h. Félags atvinnurekenda